

Brussel dreigt Italië dan wel, maar zo heel veel anders zal het met de 'fascistische' Meloni niet worden

Posted on 28 september 2022 by Willy Hemelrijk

De hoofdkwartieren en nogal wat hoofdsteden van de Europese Unie staan op hun achterste benen omdat in Italië de partij van Giorgia Meloni de verkiezingen heeft gewonnen. De partij staat vooral bij links te boek als fascistisch.

Die aantijging komt niet uit het niets, want Meloni is in haar jonge jaren (ze is nu 45) lid geweest van de MSI, de neofascistische partij. Nu zou fascisme in de praktijk moeten betekenen dat Giorgia Meloni de democratie wil afschaffen en dictator wil worden. Zoals Mussolini.

Geen einde democratie

Daar is echter geen sprake van, dat zegt zelfs een van haar linkse opponenten, voormalig premier Matteo Renzi van een van – de vele verliezende – linkse partijen, namelijk Italia Viva. Op CNN noemde hij suggesties als zou de democratie in Italië

nu in gevaar zijn 'fake news'.

Voorzitter Ursula van der Leyen van de Europese Commissie dacht daar in de aanloop naar de verkiezingen anders over toen zij dreigend meldde dat de EU 'tools' had om in te grijpen, mocht het in Italië 'wrong' gaan. Met haar Duitse tongval leek ze zo uit 'Allo allo' weggelopen. Rechts Italië was zeer verontwaardigd over haar poging om de verkiezingen te beïnvloeden.

Nu moet gezegd dat Giorgia Meloni niet bang is om een sfeer op te roepen die in Italië direct met het fascisme geassocieerd wordt. Ze doet haar vroegere fascistische sympathieën af als jeugdige onbezonnenheid, maar haar campagne werd gekenmerkt door veel vlaggen, veel luid geschreeuw tijdens speeches ('Ik ben Giorgia, ik ben moeder, ik ben vrouw, ik ben Italiaanse, ik ben christen'), een grote nadruk op 'familiewaarden'; problemen maken van marginale zaken als dat twee homo's een kind mogen adopteren; felle uithalen tegen abortus en euthanasie. Maar ook geschreeuw tegen het globalisme en het grootkapitaal dat volgens haar van alle Italianen dociele consumenten probeert te maken.

De naam van Meloni's partij ademt ook die nationalistische sfeer en dat is heel knap bedacht. *Fratelli d'Italia* (Broeders van Italië) is de titel en de openingszin van het Italiaanse volkslied. Bij elke internationale voetbalwedstrijd in Italië zingt dus nu bijna het hele stadion uit volle borst de naam van Meloni's partij.

Twee bondgenoten

Er zijn nog twee rechtse partijen: de *Lega* van Matteo Salvini en *Forza Italia* van de oude Silvio Berlusconi. In het ingewikkelde Italiaanse kiessysteem, deels een districtenstelsel, zijn die twee partijen een verbinding aangegaan met de *Fratelli*; ze leverden in de districten een gezamenlijke kandidaat.

De linkse en middenpartijen konden geen overeenstemming bereiken over zo'n samenwerking en gingen onafhankelijk van elkaar de verkiezingen in. Dat heeft rechts de overwinning gebracht, maar de stemmen zijn voornamelijk naar Meloni gegaan: ongeveer 26 procent voor de *Fratelli*, terwijl Salvini en Berlusconi het ieder met rond de 8 procent moeten doen. Meloni was de enige van deze drie die oppositie kon voeren tijdens de campagne. Ze was niet in de brede coalitie onder leiding van premier Mario Draghi gestapt die vanaf februari 2021 tot aan deze verkiezingen heeft geregeerd.

In de regering die nu gevormd gaat worden door deze drie rechtse partijen zal Meloni haar gewicht in de schaal kunnen gooien. Want haar houding jegens de Europese Unie verschilt nogal van die van Salvini's Lega. Die partij is – althans in theorie – rabiaat tegen de EU. Nu moet gezegd dat in Italië iedereen verontwaardigd is over de bezuinigingseisen die de EU aan het land stelt.

Maar daar staan de 209 miljard euro tegenover die de EU vanuit het (Corona-)Herstelfonds in tranches in de Italiaanse economie gaat pompen. Dat vergoedt veel. Ook bij Meloni. Bovendien staat zij anders dan Salvini en Berlusconi aan de kant van Oekraïne. Ze heeft niets op met Poetin, ook al niet omdat zij uit een rechtse hoek komt die in het verleden fel gekant was tegen het communisme van de Sovjet-Unie waarin Poetin opgroeide en waarvan hij de ondergang als een historisch drama ziet.

Blokkade van de Middellandse Zee?

Alle drie de partijen uit de nieuw te vormen coalitie willen de komst van asielzoekers over zee beperken of eigenlijk volledig stoppen. Een blokkade in de Middellandse Zee, zo opperen ze. Ook als de EU daar niet mee akkoord zal gaan. Maar of het zover zal komen, is de vraag. Ursula heeft inderdaad 'tools', want Italië heeft die Europese miljarden dringend nodig. En Meloni is praktisch ingesteld. De soep wordt bij haar waarschijnlijk niet zo heet gegeten als links vreest.

Op Twitter klaagt een jonge Italiaanse dat we twee jaar in lockdown hebben gezeten om de oudjes te redden en dat die als dank nu Meloni in het zadel hebben geholpen. En inderdaad ligt Meloni vooral bij de oudere generaties goed. De LHBTI-gemeenschap in Italië is heel bezorgd. Op Twitter praten jonge mensen over emigreren. Homostellen laten filmpjes zien van hun kinderen en vragen zich af of die nu afgepakt zullen worden.

De soep wordt niet zo heet gegeten

Direct na haar overwinning sloeg Meloni echter een veel verzoenender toon aan. Ze wil er zijn voor 'alle Italianen' en ze zal geen maatregelen terugdraaien. Dat is een verstrekkende belofte.

Zo heel anders zal het inderdaad allemaal wel niet worden. Een berustende Twitteraar verzucht troostend: 'Eén ding is zeker: over anderhalf jaar moet er weer

een nieuwe regering gevormd worden.' Want zo gaat het altijd.

Regeringen komen en gaan bijna jaarlijks in Italië en ook de levenscyclus van partijen is korter dan bij ons. Enfant terrible in de Italiaanse politiek, Salvini, blijkt nu de leider van de oudste Italiaanse partij, hoewel de Lega pas eind jaren tachtig is opgericht. De *Fratelli* stammen uit 2012. Meloni leidt de partij sinds 2014. Maar als ze de EU aan haar zijde weet te houden kunnen die 209 miljard euro haar tot een zeer succesvolle premier maken.

Willy Hemelrijk *is vertaalster Italiaans-Nederlands.*

Wynia's Week *bericht ook uit de buurlanden en uit de rest van Europa.* ***Doet u mee?*** *Hartelijk dank!*